

מסורת הש"ס

(א) סנהדרין ע"ג; (ב) לעיל פ"א; (ג) לקמן לו; (ד) גיטין פ'; (ה) סוטה י"ח; (ו) לעיל ג'; (ז) ז"ל ה"א; ע"ב"ה; (ח) נבמד"ב ה'.

תורה אור השלם

1. וְשָׁבַב אִישׁ אֶת־הָאִשָּׁה שִׁבְבַת זָרַע וְנִעְלַם מֵעֵינַי אִישָׁהּ וְיִסְתַּקְּרָה וְהָיָא נִטְמָא וְזָרַע אִין בְּהָ וְהוּא לֹא נִחְפָּשֶׁה.
במדבר ב' יג
2. וְאִשׁ אִשְׁרֵי יִצְחָק אֵת אִשָּׁהּ וְזָרַע אִתָּהּ וְזָרַע הוּא בְּאֵשׁ יִשְׁרָפָה אֹתוֹ וְאֶתְהַן וְלֹא תִּזְכֶּה וְזָרַע בְּרוּכִים: וְיִקְרָא כ' י"ד

הגהות הב"ח

(א) גמ' אינו דין שלא נאסר כמות כל"ל ויחייב לו נמחק: (ב) רש"י ד"ה אלף יבמה וכו' אסרה על הראשון ונאסר האוסרה עליו: (ג) ד"ה אלף אפילו נתן גט כלומר אלף פריך הכי אפילו נתן גט או חליץ אסרה על בעל המאמר דמורה ר"ג שיש גט אחר מאמר ויש חליצה אחר מאמר שאם עשה זה מתאמר וזכ' אסרו:

מוסף רש"י

שומרת יבם שזינתה. כשהיא שומרת יבם, אסורה ליבמה. כשהיא שנימה תחת בעלה שאסרה לבעלה (סוטה י"ח) וכע"ז לעיל פ"א. אין מאמר אחר מאמר. בין ביבם אחד לשני יבמות בין שני יבמות אחת, אסורין אינו כלום לפסול את הראשונה עליו והיא יבמה היינו גט ולא ליאסר בקרובות השני (ע"ב"ב ג').

האשה רבה פרק עשירי יבמות צ"ה.

עין משפט
גר מצוה

סו א ב מיי פ"ב מהל' י
איסורי ביאה הל' י
טו"ע"ע אה"ע סימן טו
ספיקו מ' ב"ב"ה:
סח ג מיי פ"ב מהל' י
סוטה הל' י' סנג
ע"ש מה טו"ע"ע סס סימן
יא ספיקו א':

תוספות ישנים

למזיד מנין. להכי בעי תמלוך קרא להכי מוזי ד"סד לאסור מוזי מק"ו ללקמן ומה במקום שזכ' על איסור קל וכו':

תוס' חד מקמאי

בעלה למ"ה ראע"ג דליכא למימר הכא גירוש זה נמשך זה מפתח תהא צריכה גט ממנו ונאסר עליו כעין אשה שהלך בעלה למ"ה אשפעי' מתני' דלא אמר הכא אלא היא אסורה על בעלה ואשתו מותרת לו דלא מצרכי לה מיניה גט לומר דלא כר"ע ג' דלידדיה ביציא גט הואיל ויש להם שעת היתר עכ"ל הראב"ד ולפי [וה] (א) מה שלא כתבה הרב אלפס ללמוד ממנה אשת גיסו מותרת ואשתו אסורה ולא ללמוד ממנה דאפילו לר"ע אתיא מתני' ומפני שפסק הרב אלפס כר"ע הוצרך לכתוב זה אבל לעולם לפי הפסק הוה דאשת גיסו אסורה אשתו נמי אסורה כו' יוסי דאמר כל הפוסל ע"י אחרים פוסל על ידי עצמו:

(א) נראה דל"ל ופי' זה מה שכתב הרב אלפס לא ללמוד ממנו דאשת גיסו אסורה ואשתו מותרת אלף ללמוד ממנה דאפילו לא עקיבא אשתו וכו'.

אחוס אשה. דאפילו בזמיר זכ' על אחותה לא מיתסרל אשתו עילוייה מדאורייתא דקתמי לקמן הלכך בשוגג כו': **אוסה.** ושכז איש אוסה: **והלא דין הוא.** שמתאסר ולכך נאסרל אוסה: **מקום שזכ' על איסור קל.** לקמן מוקים לה בזאת איש ואמאי קרי לה איסור קל שאין האוסרה נאסר כל ימיו שהרי היתר יש בזט: **נאסר האוסר.** נאסר זכ' בעלה האוסרה לאחרים: **מקום שזכ' על איסור חמור.** כגון אחות אשתו שאשתו אוסרת את אחותה כל ימיה: **אינו דין שנאסר האוסר.** שמתאסר אשתו האוסרת את אחותה לכך נאסר אוסה: **זכ' על חמותו שפוסל את אשתו עליו.** ולקמן יליף לה מקרא: **שז"ש אומרים פוסל.** מק"ו כלאמרין ואוסה לא דרשי: **אמר ר' יוסי לא נחלקו כו' שלא פוסל דדורשין אוסה:** שז"ש פוסל. דדרשי' אותו ואתהן כדלקמן: **לפי שכתולה כו'.** רבי יוסי מפרש טעמיה דלא נחלקו על אחות אשה: **שפסלה.** עד שלא קדש אשתו: **הוא אוסרה.** על כל אדם והיא אוסרתו בקרובותיה: **לא נאסרה במזיד לה.** כדדרשינן (לעיל דף טו): **הא נמפשה מותרת:** שגג באסור לו. באחותה: **וזה הדין לשוגג.** הדין היה מלמדנו על השוגג שלא פסלה: **מאי טעמא דרבי יהודה.** דלאמר הצד על חמותו פסל את אשתו: **וכי כל הבית כולו נאסרה.** אשתו מה חטאה: **אסריה ע"כ.** לכתחלה: **זכ' עליה ה"א.** כשנאסרה האחרון אסרה על הראשון: **זכ' עליה ה"א.** גירשה השני והחזירה הראשון הרי לך איסור קל בלא ואסרה על השני דהרי היא לגביה גרושתו משנאסרת ויחינו נאסר האוסר נאסר שני זה שהיה אוסרה על זה הראשון על החזירה: **מה למחזיר כו'.** תאמר זכ' על אחות אשתו שמתאסר אשתו שלא נטמא גופה ואיסור אחות אשתו אינו איסור עולם שחם מתה אשתו מותר באחותה: **איסור ברוב לא גרסי'.** יבמה למאן מי זכ' עליה באיסור: **איולימא יבמה לאחר.** שזכ' עליה אחד מן השוק והיינו איסור קל בלאו בעלמא וקתני נאסר האוסר נאסר זכ' יבמה שהיה אוסרה על זה וכדכר המנוגל: **ואיסורה ברוב.** לכל אדם היא באיסור עד שלא חללה תאמר באחות אשה שאינה אסורה אלף לזה: **אלף יבמה לאחיין.** שזכ' עליה אחד מן האחיין באיסור אסרה על האוסרה עליו והיכי דמי דעבד זכ' קמא תאמר ואסרה על אחיך והאי תאמר יבמין דרבינן הוא

ע"ל מה נחלקו בבא ע"ל חמותו שב"ש אומרים פוסל. וטעמא דז"ש דמפרש כממון לר' יהודה וכי כל הבית כולו נאסרל כו': **זה הדין לשוגג למזיד מנין.** ומימה אמאי מיבעי ליה קרא ללמוד מהיכא תימי לן לאיסורא אי משום ק"ו דקאמר לעיל ומה במקום שזכ' על איסור קל נאסר האוסרה כו' כיון דלית ליה הווא דיינא למה ליה לר' יוסי דינא דהכא ליה לו לחלוק על ר' יהודה בפשיטות שאין דין זה ענין למחלוקתו כלל: **מה למחזיר גרושתו שבן איסורה ברוב.** כלומר ע"י כל אדם יכול לזכ' ליה איסור זה שגרושתו נאסרה ע"י כל מי שיאסרה אזל אחות אשה אפילו תאסר אשתו משכינת אחותה לא מיתסרל אשתו עליו זכמה שיבא איניש דעלמא על אחותה: **עבד בה מאמר האי אסרה ע"ייה דהאיך.** השתא נקט מילמיה כמאן דלאמר (לעיל דף טו), מאמר קונה מדאורייתא: **מאי איריא בא ע"ייה כו' נתן גט או חליץ נמי.** כלומר לא דמי לאחות אשה דלתינא לאוסרה על ידי ביאת איסור אזל כחן הדברי מלוי צניקה:

אירימא בסוטה ז' ע"ב. פירוש שזכ' עליה בעל אסורה לזוועל לעולם ששזו אינו מייס צדקין אותה מאי איריא זכ' עליה שפי' נתן לה גט וחזרו ויקדשה ויניקנה לחופה או אמר איני משקה שזו אינו יכול להשקותה ואסורה לזוועל לעולם ומימי' לרבינו יצחק דמנלן כשאומר איני רוצה להשקותה שזו אינו יכול להשקותה ואמר רבינו יצחק שיש להוכיח קצת דכי אמר איני משקה קתני צמתמין צטוטה (כג). **זהו הניחו דמנחמיהן נשפרות שאין ראיות עוד לשמות:** אלף.

אינו ענין לשרפה תנחו ענין לאיסורא אמר רב יהודה אמר רב יהודה אין הלכה כרבי יוחנן דאמר רב חסדא מחזיר גרושתו משנשאת שכן נטמא הגוף ואיסורה ברוב ואיסורה איסור עולם אלא אמר ר"ל יבמה יבמה למאן אירימא לאחר וכדכר המנוגל דאמר רב המנוגל שומרת יבם שזינתה אסורה ליבמה מה ליבמה שכן נטמא הגוף ואיסורה ברוב אלא יבמה לאחיין עבד בה מאמר האי אסרה עליה דהאי בא עליה איך אסרה עליה דהאי מאי איריא שבא עליה שני אפי' עבד בה נמי מאמר הא לא קשיא כר"ג דאמר אין מאמר אחר מאמר אלא אפילו נתן לה גט ואפילו חליץ לה אלא אמר רבי יוחנן סוטה סוטה למאן אירימא לבעל בא עליה בעל אסרה עליה דבועל מאי איריא בא עליה: אפילו נתן לה גט ואפילו אמר אין אני משקה אלא סוטה לבעל האי איסור קל הוא איסור חמור הוא דהיינו אשת איש אלא

ולאו קדושין גמורין למיחוי אשת איש וכי זכ' עליה שני זכ' על איסור קל הוא ואפי"ה אסרה על הראשון (א) האוסרה עליו: **מאי איריא זכ' עליה שני.** דקתני מקום שזכ' על איסור קל אפילו חזר ועשה זכ' מאמר נמי אסרה לבעל המאמר הראשון כרבינן דלמרי יש מאמר אחר מאמר: **אלף אפילו נתן גט.** כלומר אלף פריך הכי אפילו (א) עשה זה מאמר וזכ' אחיו ונתן גט או חלץ פסלה על ידו: **סוטה למאן.** למי נבעלה דקרי לה איסור קל: **אי נימא לבעל.** שזכ' עלה לזה וקסמיה דאסרה ליה דכתיב וקסמיה והיא נטמאה (במדבר ה) וקתני נאסר האוסר אסרה על הבועל אפילו לאחר מיתמו או אפילו כשיגרשנה: **מאי איריא זכ' עליה.** זכ' עלה נמי משעה נקסמיה עמו נאסרה על בעל ועל בועל לעולם עד שתסתה כדתנן (סוטה דף טו): **נטמאה נטמאה שתי פעמים (א) אחד לבעל ואחד לבעל: אלא סוטה.** שזכ' עלה נאסר בעלה האוסרה עליו: **והאי.** מי היו זכ' על איסור קל איסור חמור הוא דהיינו אשת איש: אלף